

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 18Csp/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122213886
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Hudecová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2022:6122213886.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Miroslavou Hudecovou, v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, v konaní zast. Advokátska kancelária Gallo, s. r. o., so sídlom Jilemnického 4012/30, 036 01 Martin, IČO: 36 715 352, proti žalovanému: Y. S., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Q. XXXX/X, XXX XX O. O., o zaplatenie 382,33 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 382,33 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne:

- zo sumy 318,38 Eur od 28. 06. 2019 do zaplatenia,
 - zo sumy 63,95 Eur od 21. 07. 2019 do zaplatenia,
- a to všetko v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietla.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania žalobcu.

odôvodnenie:

1. Žalobca, ktorý je právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130, z titulu zliúčenia, sa návrhom na vydanie platobného rozkazu, doručeným súdu dňa 23. 01. 2022, domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 382,33 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 28. 06. 2019 do zaplatenia a náhradu trov konania. Svoj návrh žalobca odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvorili spolu dňa 02. 12. 2018 zmluvu o pôžičke č. 21439645/8129800805 (evidenčné číslo zmluvy/ príd. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku (viazaný spotrebiteľský úver) vo výške 345,68 Eur na kúpu spotrebného tovaru (televízor). Kúpna cena tovaru bola 445,68 Eur. Žalovaný pri podpise zmluvy uhradil akontáciu vo výške 100,00 Eur. S podmienkami zmluvy a ich obsahom sa žalovaný oboznámil, čo potvrdil vlastnoručným podpisom. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 6 mesačných splátkach v sume 63,95 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 383,70 Eur. Žalovaný do podania návrhu na vydanie platobného rozkazu uhradil z vyššie uvedenej zmluvy sumu (bez akontácie) 0,00 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t. j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca predžalobnou upomienkou zo dňa 26. 04. 2019 vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne ho upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Žalobca dňa 19. 06. 2019 úver zosplatiť, o čom bol žalovaný informovaný v oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22. 06. 2019.

K zosplatneniu došlo vo vzťahu k splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením. Podľa žalobcu splátka uvedená v predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premlčacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v predžalobnej upomienke sa žalovaný dostal do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne žalobcovi vzniklo v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplatneniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel žalobca počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. K uvedenému poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/33/2018 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/447/2016. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 382,33 Eur. Žalobca si zároveň uplatnil aj zákonné úroky z omeškania od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia zásielky je 5 dní.

2. Na preukázanie svojich skutkových tvrdení predložil žalobca súdu listinné dôkazy, a to notársku zápisnicu N 3283/2017, NZ 54215/2017, NCRis 55029/2017 (č. I. 6 súdneho spisu), zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 8129800805 (č. I. 11 súdneho spisu), štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere (č. I. 14 súdneho spisu), informáciu o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) a priemernej RPMN na príslušný spotrebiteľský úver (č. I. 16 súdneho spisu), informácie o finančnom sprostredkovaní (č. I. 16 rub súdneho spisu), informácie podľa § 15 ods. 1 zákona č. 12/2013 Z. z. (č. I. 17 rub súdneho spisu), obchodné podmienky Quatro (č. I. 18 súdneho spisu), sprievodný list dokumentov k zmluve č. 8129800805 (č. I. 20 rub súdneho spisu), zmluvu o poskytovaní služieb (č. I. 21 súdneho spisu), predžalobnú upomienku zo dňa 26. 04. 2019 (č. I. 22 rub súdneho spisu), vrátane obálky vrátenej poštovej zásielky (č. I. 23 súdneho spisu), oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22. 06. 2019 (č. I. 24 súdneho spisu), prehľad splátok a úhrad (č. I. 24 rub súdneho spisu).

3. Dňa 01. 03. 2022 vydal Okresný súd Banská Bystrica platobný rozkaz č. k. 18Csp/1/2022 - 59, ktorý bol uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 18Csp/1/2022 zo dňa 02. 06. 2022, právoplatným dňa 20. 06. 2022, zrušený v celom rozsahu z dôvodu, že ho nebolo možné doručiť žalovanému do vlastných rúk. Následne súd postupoval podľa § 116 ods. 2 prvá veta zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), t. j. žalobu spolu s prílohami, vrátane výzvy na vyjadrenie sa k žalobe formou uznesenia č. k. 18Csp/1/2022-75 zo dňa 02. 06. 2022, doručoval žalovanému formou zverejnenia oznámenia na úradnej tabuli súdu od 03. 06. 2022 do 20. 06. 2022 ako aj na webovej stránke súdu. V zmysle § 116 ods. 2 druhá veta CSP potom súd považoval žalobu, vrátane príloh a ostatných doručovaných listín, za doručeníu po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvedel.

4. V ustanovení § 151 ods. 1 CSP je zakotvená právna domnienka, podľa ktorej platí, že skutkové tvrdenia strany sa považujú za nesporné, ak ich protistrana výslovne nepoprela, t. j. ak sa k tvrdenej skutočnosti nevyjadrila, resp. ak ju síce poprela, avšak neúčinne. V danom prípade sa žalovaný k žalobe vôbec nevyjadril, ani nevyužil žiadne prostriedky procesnej obrany, t. j. skutkové tvrdenia žalobcu, uvedené v žalobe, nepoprel.

5. Súd rozhodol vo veci na základe skutkových tvrdení a listinných dôkazov predložených žalobcom bez nariadenia pojednávania v zmysle § 219 ods. 3 CSP a § 297 písm. b) CSP, nakoľko ide v konaní o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán neboli sporné a hodnota sporu neprevyšuje 1 000,00 Eur.

6. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil, že dňa 02. 12. 2018 bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená zmluva o poskytovaní služieb, predmetom ktorej je uzatváranie zmlúv o službách na základe žiadosti klienta akceptovanej bankou alebo klientom akceptovanej ponuky banky pomocou prostriedkov diaľkovej komunikácie a spôsob identifikácie klienta s využitím autentifikačných prvkov jedinečne klientovi pridelených.

7. Dňa 02. 12. 2018 bola medzi žalobcom a žalovaným pomocou prostriedkov diaľkovej komunikácie uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, titulom ktorej žalobca poskytol žalovanému viazaný spotrebiteľský úver na kúpu televízora, ktorého kúpna cena bola vo výške 445,68 Eur, a to v sume 345,68 Eur s akontáciou 22,44 %, s ročnou fixnou úrokovou sadzbou 35,51 %, pri ročnej percentuálnej miere nákladov 35,51 %, s celkovými nákladmi spotrebiteľa 38,02 Eur, s celkovou čiastkou 383,70 Eur,

so splatnosťou prvej mesačnej úhrady dňa 20. 02. 2019. Splatnosť ďalších splátok bola dohodnutá vždy do 20. dňa v mesiaci. Doba trvania zmluvy bola dohodnutá na 7 mesiacov alebo do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa zmluvy. Žalovaný sa úver zaviazal splácať v 6 mesačných splátkach vo výške 63,95 Eur. Podľa článku X. bod 10.2 prvá veta zmluvy banka je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok úveru žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky pred dátumom konečnej splatnosti úveru, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Podľa článku XI. bod 11.1 zmluvy zmluva je uzatváraná na diaľku v zmysle zákona o finančných službách na diaľku, ak banka a klient uzatvára zmluvu výlučne prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie najmä, avšak nielen prostredníctvom elektronickej pošty, telefónu, faxu, adresného listu, ponukového katalógu bez súčasnej fyzickej prítomnosti banky a klienta. Podľa článku XI. bod 11.3 zmluvy v prípade, ak bola zmluva podaná prostriedkami diaľkovej komunikácie, za podpis klienta na tejto zmluve sa považuje podpis alebo dokumentované vyjadrenie súhlasu prostriedkami diaľkovej komunikácie v zmysle zákona o finančných službách na diaľku. Podľa článku XVI. zmluvy, v ktorom je uvedený splátkový kalendár (6 splátok, každá vo výške 63,95 Eur, splatná do 20. dňa príslušného kalendárneho mesiaca počnúc mesiacom február 2019), termín čerpania úveru bol určený dňa 02. 12. 2018.

8. Predžalobnou upomienkou zo dňa 26. 04. 2019, odoslanou žalovanému podľa vrátenej poštovej zásielky dňa 03. 05. 2022, žalobca upozornil žalovaného, že k uvedenému dňu eviduje k zmluve č. 8129800805, evidenčné číslo 21439645, uzatvorenej dňa 02. 12. 2018, nedoplatok na splátkach v celkovej výške 191,85 Eur, ktorý ho žiada uhradiť bezodkladne na jeho účet s upozornením, že ak do 05. 06. 2019 nedôjde k úhrade, veriteľ bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný si predžalobnú upomienku neprevzal v odbernej lehote.

9. V oznámení zo dňa 22. 06. 2019 žalobca žalovaného informoval, že v predžalobnej upomienke ho vyzval na doplatenie splatných splátok a zároveň ho v zákonnej lehote upozornil na stratu možnosti splácať poskytnutý úver formou mesačných splátok a keďže dlžné splátky v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke riadne a včas neuhradil, oznamuje mu, že jeho dlh z úverovej zmluvy č. 8129800805 sa stal splatným v celom rozsahu naraz s tým, že dlžná čiastka k uvedenému dňu predstavuje sumu v celkovej výške 382,38 Eur. Žalobca súdu nepredložil žiadny doklad o doručení, resp. o odoslaní oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22. 06. 2019 žalovanému.

10. Podľa prehľadu splátok a úhrad žalovaný okrem akontácie 100,00 Eur neuhradil žalobcovi ani jednu splátku.

11. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „Občiansky zákonník“) (1) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. (3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

13. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú,

alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

15. Podľa § 1 ods. 2 prvá veta zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch zmluva v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

16. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

17. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

18. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

19. Podľa § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z.“), výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

20. Predmetom konania je nárok žalobcu voči žalovanému na zaplatenie dlžnej sumy poskytnutého úveru po jeho zosplatnení s príslušenstvom titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

21. V konaní nebolo sporné, že žalovaný uzavrel dňa 02. 12. 2018 so žalobcom zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému viazaný spotrebiteľský úver v sume v sume 345,68 Eur, ktorý mal žalovaný splácať v 6 mesačných splátkach po 63,95 Eur, so splatnosťou mesačných splátok vždy k 20. dňu v mesiaci. Z právneho hľadiska aj napriek skutočnosti, že predmetná zmluva o úvere sa spravuje ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a ide o tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka), ide zároveň aj o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže žalobca ako dodávateľ poskytol žalovanému, ktorý nekonal v rámci svojej podnikateľskej činnosti, t. j. ako spotrebiteľovi, finančné prostriedky, ktoré sa žalovaný zaviazal splácať v splátkach. Preto vychádzajúc zo zásady lex specialis derogat lex generalis, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, je nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi zmluvnými stranami posudzovať aj podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

22. Podľa článku X. bod 10.2 prvá veta zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol žalobca oprávnený v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok úveru vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru v prípade, ak je žalovaný v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace, a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

23. Keďže žalobca žalovaného v predžalobnej upomienke zo dňa 26. 04. 2019 upozornil na nedoplatok na splátkach v celkovej výške 191,85 Eur titulom zmluvy č. 8129800805, evidenčné číslo 21439645, zo dňa 02. 12. 2018 s tým, že ak do 05. 06. 2019 nedôjde k úhrade, bude žalobca (veriteľ) oprávnený úver

zosplatniť, a následne oznámením zo dňa 22. 06. 2019 žalovanému oznámil, že jeho dlh z úverovej zmluvy č. 8129800805 sa stal splatným v celom rozsahu naraz, súd v prvom rade posudzoval, či k zosplatneniu úveru došlo v súlade s podmienkami ustanovenými v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, keď zákonná úprava splnenia predpokladov upravených v § 53 ods. 9 a § 565 druhá veta Občianskeho zákonníka má kogentnú povahu.

24. Právo vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka pri dlhu splatného v splátkach je pre účely spotrebiteľských vzťahov sprísnené úpravou § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Znamená to, že len vtedy môže dôjsť k uplatneniu práva na predčasné zosplatnenie úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak je splnená okrem iného podmienka omeškania úhrady konkrétnej splátky po dobu 3 mesiacov a neuhradenia tejto splátky ku dňu zosplatnenia úveru. Len ak sú splnené konkrétne zákonné predpoklady pri omeškaní splátky, t.j. doba omeškania v trvaní 3 mesiacov, môže uplatniť veriteľ právo zosplatnenia úveru (pozri bližšie bod 30. uznesenia Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43CoCsp/24/2020 zo dňa 13. 05. 2020).

25. Súd vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu, že úver zosplatnil dňa 19. 06. 2019 s tým, že k zosplatneniu úveru došlo vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením, poukazuje, že takémuto tvrdeniu nezodpovedá splnenie predpokladov podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, keď k zosplatneniu úveru pre omeškanie splátky splatnej ku dňu 20. 05. 2019 (splátka splatná bezprostredne pred zosplatnením) sa vyžaduje jej omeškanie po dobu 3 mesiacov (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) a až po uplynutí tejto doby by veriteľ mohol pristúpiť k zosplatneniu úveru, t. j. najskôr po 20. 08. 2019. Žalobca však úver zosplatnil skôr, a to oznámením zo dňa 22. 06. 2019. Súd tak konštatuje, že zosplatnenie úveru vo vzťahu k splátke splatnej ku dňu 20. 05. 2019 nemohlo nastať z dôvodu nesplnenia zákonných predpokladov podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

26. Súd sa stotožňuje s názorom žalobcu, že k zosplatneniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona. Nevyužitím práva veriteľa požiadať dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky alebo márnym uplynutím lehoty na zaplatenie ďalšej splátky nenastáva automaticky splatnosť celého dlhu, naďalej platí dojednanie o plnení v splátkach, pričom právo veriteľa o zosplatnenie celého zostatku dlhu sa posúva na obdobie po splatnosti ďalšej neuhradenej splátky. Súd však zdôrazňuje, že nielen začiatok lehoty na uplatnenie práva zosplatniť dlh v celom rozsahu je upravený v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka za vyššie uvedených podmienok, avšak aj konečná lehota na uplatnenie tohto práva je zákonom limitovaná v zmysle druhej vety § 565 Občianskeho zákonníka, a to najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, t. j. obmedzenie uplatnenia práva zosplatniť úver podľa druhej vety § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je potrebné vykladať tak, že zákonom stanovenú lehotu na uplatnenie práva zosplatniť úver má veriteľ len do splatnosti tej splátky, ktorá bezprostredne nadväzuje na omeškanú splátku, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, inak jeho právo zaniká.

27. Vzhľadom na zákonné limity jednak možnosti vyzvať na zosplatnenie dlžnej sumy (za predpokladu uplynutia 3 mesiacov od splatnosti neuhradenej splátky), ako aj limitu, dokedy sa má táto výzva realizovať (do splatnosti najbližšej splátky), mohol žalobca v danom prípade úver zosplatniť len pre splátku splatnú do 20. 02. 2019 (t. j. prvá neuhradená splátka), a to najskôr dňom 20. 05. 2019 (t. j. po uplynutí 3 mesiacov) a najneskôr dňa 19. 06. 2019, keď vo vzťahu k ďalším splátkam splatným do 20. 03. 2019, 20. 04. 2019 a 20. 05. 2019 by neboli splnené zákonné predpoklady podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (pozri bližšie napr. uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43CoCsp/6/2021 zo dňa 02. 03. 2021). Avšak žiaden úkon preukazujúci tvrdenie žalobcu, že tak žalobca k dátumu 19. 06. 2019 aj urobil, z obsahu spisu nevyplýva, keď v spise sa žiaden jednostranný právny úkon preukazujúci prejav vôle žalobcu o zosplatnení úveru ku dňu 19. 06. 2019 nenachádza. V spise sa síce nachádza oznámenie, ktorým žalobca žalovanému oznámil, že jeho dlh z úverovej zmluvy č. 8129800805 sa stal splatným v celom rozsahu naraz, avšak toto oznámenie bolo vyhotovené až dňa 22. 06. 2019, t. j. po uplynutí limitu, dokedy veriteľ mohol právo zosplatniť úver realizovať. Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že účinky vyhlásenia mimoriadnej splatnosti ako jednostranného právneho úkonu nemôžu nastať spätne (pozri bližšie bod 4.4.2 uznesenia Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17CoCsp/15/2021 zo dňa 28. 06. 2021). Nielen písomné upozornenie a výzva na úhradu dlžnej sumy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ale aj realizácia práva veriteľa na predčasné zosplatnenie úveru, ktorý sa mal uhrádzať v splátkach, a to z dôvodu neplnenia povinnosti zo strany dlžníka, má povahu jednostranného právneho úkonu adresovaného dlžníkovi - žalovanému. Ako argumentoval aj

sám žalobca, aj súd je toho názoru, že neuhradením čo i len jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace nenastáva automatická splatnosť poskytnutého úveru v zmysle § 53 ods. 9 s použitím § 565 Občianskeho zákonníka, ale naopak zosplatenie úveru je právom (nie však povinnosťou) veriteľa, ktoré právo, t. j. uplatniť zosplatenie úveru je viazané na prejav vôle veriteľa voči dlžníkovi, že takéto právo si aj uplatní. Z povahy takéhoto uplatnenia práva veriteľa vyplýva, že sa nemôže jednať o žiaden interný alebo navonok nerozpoznateľný úkon a postup veriteľa, ale naopak, musí sa jednať o taký prejav vôle realizovaný rozpoznateľným spôsobom navonok voči jeho adresátovi, t. j. o také uplatnenie tohto práva, ktoré je adresované dlžníkovi a ktoré je zároveň veriteľom realizované v zmysle zákonných podmienok (pozri bližšie bod 57. uznesenia Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43CoCsp/2/2022 zo dňa 24. 02. 2022). Využitie práva veriteľa na predčasné zosplatenie úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka má nepochybne povahu jednostranného právneho úkonu, ktorým dochádza k zmene obsahu záväzku. Z uvedeného je preto nevyhnutné dospieť k záveru, že k zosplateniu úveru nemôže dôjsť skôr, ako je navonok prejavovaná vôľa veriteľa na zosplatenie úveru (pozri bližšie bod 35. uznesenia Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43CoCsp/24/2020 zo dňa 13. 05. 2020).

28. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že z prehľadu splátok a úhrad vyplýva zúčtovanie celej neuhradenej sumy úveru ku dňu 19. 06. 2019, keď v prípade prehľadu splátok a úhrad sa jedná len o interný doklad žalobcu, ktorý je vo vzťahu k zosplateniu úveru bez súčasného preukázania uplatnenia práva veriteľa voči dlžníkovi na zosplatenie úveru ako jednostranného právneho úkonu do tohto dátumu, právne irelevantný. V posudzovanej veci je preukázateľná jediná skutočnosť, a to, že navonok prejavil žalobca vôľu zosplatiť úver až dňa 22. 06. 2019, t. j. až po splatnosti splátky splatnej dňa 20. 06. 2019. Aj keby sa v súdnom spise nachádzala doručka o prevzatí tohto oznámenia zo dňa 22. 06. 2019 (čo sa nenachádza), nebolo by možné s poukazom na vyššie uvedené priznať takému oznámeniu účinky platného zosplatenia úveru vzhľadom na znenie § 53 ods. 9 s použitím § 565 Občianskeho zákonníka. Ako to vyplýva aj z právnej teórie, uplatnenie práva na predčasnú splatnosť úveru (predčasné zosplatenie) je právnym úkonom vzhľadom na to, že jeho účinným a preukázateľne vykonaným spôsobom dochádza k zmene záväzku, keď sa spôsob úhrady záväzku v splátkach mení na povinnosť uhradenia pohľadávky v celom rozsahu. Bez toho, aby boli priznané zosplateniu úveru účinky právneho úkonu, by nemohlo dôjsť k zmene pôvodného záväzku, a to k zmene dohodnutého spôsobu úhrady vo forme splátok na povinnosť úhrady záväzku v celku. Rovnako aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo 36/2020 zverejnenom v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 1/2021 jednoznačne definoval „Vyhlásenie úveru za predčasne splatné“ za právny úkon a posudzoval dátum jeho vystavenia ako aj jeho dôjdenia do sféry dispozície dlžníka. Súd je preto toho názoru, že pokiaľ nebolo vyššie uvedené právo na zosplatenie úveru ako adresovaný jednostranný právny úkon realizovaný podľa zákonných podmienok do splatnosti najbližšej splátky, t. j. do 19. 06. 2019, potom nemohlo dôjsť k zosplateniu úveru, pretože na to neboli splnené zákonné podmienky (pozri bližšie body 58., 59., 61. uznesenia Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43CoCsp/2/2022 zo dňa 24. 02. 2022). Súd pre úplnosť veci uvádza, že účinky vyhlásenia mimoriadnej splatnosti ako jednostranného úkonu môžu nastať najskôr doručením oznámenia o tejto skutočnosti dlžníkovi (pozri bližšie bod 4.4.2 rozsudku Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17CoCsp/15/2021 zo dňa 28. 06. 2021).

29. Aj keď nedošlo k účinnému zosplateniu pohľadávky, vzhľadom ku skutočnosti, že ku dňu rozhodovania súdu o žalobe bol žalovaný podľa článku XVI. zmluvy o spotrebiteľskom úvere v omeškaní so zaplatením všetkých splátok spotrebiteľského úveru (č. 1 až 6), t. j. so splátkami splatnými v čase od 20. 02. 2019 do 20. 07. 2019, súd v súlade so žalobným návrhom žalobcu uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 382,33 Eur (hoci žalobca by mal nárok na zaplatenie sumy 383,70 Eur, t. j. 6 splátok x 63,95 Eur).

30. Jedným z právnych následkov omeškania s plnením peňažného dlhu je povinnosť dlžníka (žalovaného) platiť úroky z omeškania (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). V občianskoprávných vzťahoch, akým vzťah medzi žalobcom a žalovanou bezpochyby je, sa úroky z omeškania spravujú ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Ide teda o tzv. zákonné úroky z omeškania, ktoré pre prípad omeškania dlžníka s plnením záväzku priznáva priamo zákon.

31. Nakoľko sa žalovaný preukázateľne dostal do omeškania s plnením peňažného záväzku, keďže nesplácal splátky úveru podľa dohodnutého splátkového kalendára, t. j. riadne a včas, súd viazaný uplatneným nárokom žalobcu, priznal žalobcovi zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne

zo sumy zmluvne dohodnutej poslednej splátky dňom nasledujúcim odo dňa jej splatnosti a v prípade splátok splatných od 20. 02. 2019 do 20. 06. 2019 priznal žalobcovi zákonný úrok z omeškania v súlade s jeho žalobným návrhom až od 28. 06. 2019. Súd sa pri rozhodovaní o uplatnenom úroku z omeškania riadil právnou úpravou úrokov z omeškania obsiahnutou v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 odsek 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb.

32. Vzhľadom ku skutočnosti, že v prejednávanej veci neboli splnené zákonné podmienky k zosplatneniu úveru, súd žalobu v prevyšujúcej časti (t. j. v časti úrokov z omeškania zo sumy poslednej splátky vo výške 63,95 Eur od 28. 06. 2019 do 20. 07. 2019) ako nedôvodnú zamietol (II. výrok).

33. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Súd v danom prípade priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, t.j. 100 %, keďže žalobca bol neúspešný len v nepatrnej časti príslušenstva žalovanej sumy. V súlade s ust. § 262 ods. 1 CSP súd rozhodol len o nároku na náhradu trov konania (III. výrok rozsudku). O výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP). Z tohto dôvodu určil súd začiatok lehoty na plnenie podľa § 232 ods. 2 CSP od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania žalovaného.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v písm. a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak subjekt zaviazaný na plnenie dobrovoľne nespĺní to, čo mu vykonateľný rozsudok (exekučný titul) ukladá, možno na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu, vykonať exekúciu podľa ustanovení zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších zákonov.